

T.C.
ANKARA
8. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2015/2488
KARAR NO : 2017/172

REKABET KURUMU
Tarih : 09.05.2017
Sayı : 3194

DAVACI : İsman Matbaa Dönüşen Kağıt İnşaat Eğitim Reklam San ve Tic. Ltd. Şti.
VEKİLİ : Av. Ali ÜSTÜNBAŞ
Necatibey Caddesi Balıkcıoğlu İş Merkezi No:6/150 Sıhhiye
Çankaya/ANKARA

DAVALI : Rekabet Kurumu Başkanlığı / ANKARA
VEKİLİ : Salim AYDEMİR - Baş Hukuk Müşaviri - Aynı yerde

DAVANIN ÖZETİ : Davacı şirket tarafından, Yıldız Holding A.Ş.'ye ait olan Dosu Maya Maya Mayacılık A.Ş.'nin tam kontrolünün Lesaffre et Compaigne'ye devrine izin verilmesine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 15.12.2014 tarih ve 14-52/903-411 sayılı kararının, maya piyasasında tekel ve haksız rekabet durumunun ortaya çıkacağı, maya piyasasında haksız rekabete ilişkin olarak değişik tarihlerde soruşturmalar yapıldığı, bu durumun maya pazarındaki sıkıntıların bir göstergesi olduğu, işlemin hukuka aykırı olduğu belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Davanın menfaat yönünden reddi gerektiği, dava konusu devre izin verme kararı alınırken hakimiyet riskinin Rekabet Kurulu tarafından tespit edildiği, bu riski ortadan kaldırmaya yönelik tedbirlerin alındığı, alınan taahhütler kapsamında devralan tarafın tek dağıtım firması olan 2000 Gıda'yı elinden çıkarmayı, tüm personelinin kapsayacak bir rekabet uyum programı başlatmayı, Türkiye'ye yaş mayayı ihraç eden şirketin herhangi bir teşebbüsünü 5 yıl süreyle satın almamayı, Öz Maya ve Dosu Maya'nın Türkiye'de satılan yaş ekmek mayası markalarının (bayilere kesilen) fatura fiyatlarının dört farklı fiyat tavanı belirtilerek sınırlandırmayı ve Dosu Maya markalarının pazardaki varlıklarının ve fiyat konumlarının bağımsız ayrı dağıtım ağlarının korunmasını, coğrafi varlıklarının genişletilmesini ve bayilik sözleşmelerinden münhasırlığın kaldırılmasını taahhüt ettiği, işlemin mevzuata uygun olduğu belirtilerek davanın gerektiği ileri sürülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Ankara 8. İdare Mahkemesi'nce usule ilişkin itirazı yerinde görülmeyerek işin gereği görüldü:

Dava, davacı şirket tarafından, Yıldız Holding A.Ş.'ye ait olan Dosu Maya Maya Mayacılık A.Ş.'nin tam kontrolünün Lesaffre et Compaigne'ye devrine izin verilmesine ilişkin rekabet Kurulu'nun 15.12.2014 tarih ve 14-52/903-411 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 1. maddesi'nde, "Bu Kanunun amacı, mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hâkim olan teşebbüslerin bu hâkimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamaktır." hükmüne, **2. maddesinde**, "Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde mal ve hizmet piyasalarında faaliyet gösteren ya da bu piyasaları etkileyen her türlü teşebbüsün aralarında yaptığı rekabeti engelleyici, bozucu ve kısıtlayıcı anlaşma, uygulama ve kararlar ile piyasaya hâkim olan teşebbüslerin bu hâkimiyetlerini kötüye kullanmaları ve rekabeti önemli ölçüde azaltacak birleşme ve devralma niteliğindeki her türlü hukukî işlem ve davranışlar, rekabetin korunmasına yönelik tedbir, tespit, düzenleme ve denetlemeye ilişkin işlemler bu Kanun kapsamına girer." hükmüne, **4. maddesinde**, "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır. Bu haller, özellikle şunlardır: a) Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kâr gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi, b) Mal veya hizmet piyasalarının

T.C.

ANKARA

8. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2015/2488

KARAR NO : 2017/172

bölüşülmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ya da kontrolü, c) Mal veya hizmetin arz ya da talep miktarının kontrolü veya bunların piyasa dışında belirlenmesi, d) Rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması, kısıtlanması veya piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin boykot ya da diğer davranışlarla piyasa dışına çıkartılması yahut piyasaya yeni gireceklerin engellenmesi, e) Münhasır bayilik hariç olmak üzere, eşit hak, yükümlülük ve edimler için eşit durumdaki kişilere farklı şartların uygulanması, f) Anlaşmanın niteliği veya ticarî teamüllere aykırı olarak, bir mal veya hizmet ile birlikte diğer mal veya hizmetin satın alınmasının zorunlu kılınması veya aracı teşebbüs durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın ya da hizmetin diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da arz edilen bir mal veya hizmetin tekrar arzına ilişkin şartların ileri sürülmesi,

Bir anlaşmanın varlığının ispatlanamadığı durumlarda piyasadaki fiyat değişmelerinin veya arz ve talep dengesinin ya da teşebbüslerin faaliyet bölgelerinin, rekabetin engellendiği, bozulduğu veya kısıtlandığı piyasalardakine benzerlik göstermesi, teşebbüslerin uyumlu eylem içinde olduklarına karene teşkil eder. Ekonomik ve rasyonel gerçeklere dayanmak koşuluyla taraflardan her biri uyumlu eylemde bulunmadığını ispatlayarak sorumluluktan kurtulabilir." hükmüne, 7. maddesinde ise, "Bir ya da birden fazla teşebbüsün hâkim durum yaratmaya veya hâkim durumlarını daha da güçlendirmeye yönelik olarak, ülkenin bütünü yahut bir kısmında herhangi bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak şekilde birleşmeleri veya herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün mal varlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları, miras yoluyla iktisap durumu hariç olmak üzere, devralması hukuka aykırı ve yasaktır. Hangi tür birleşme ve devralmaların hukuki geçerlilik kazanabilmesi için Kurula bildirilerek izin alınması gerektiğini Kurul, çıkaracağı tebliğlerle ilan eder." hükmüne yer verilmiştir.

2010/4 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in, "İzne tabi birleşme veya devralmalar" başlıklı 7. maddesinde, "(1) Bu Tebliğin 5 inci maddesinde belirtilen bir birleşme veya devralma işleminde; a) İşlem taraflarının Türkiye ciroları toplamının yüz milyon TL'yi ve işlem taraflarından en az ikisinin Türkiye cirolarının ayrı ayrı otuz milyon TL'yi veya b) Devralma işlemlerinde devre konu varlık ya da faaliyetin, birleşme işlemlerinde ise işlem taraflarından en az birinin Türkiye cirosunun otuz milyon TL'yi ve diğer işlem taraflarından en az birinin dünya cirosunun beş yüz milyon TL'yi aşması halinde söz konusu işlemin hukuki geçerlilik kazanabilmesi için Kuruldan izin alınması zorunludur." hükmüne, **"Birleşme ve devralmaların değerlendirilmesi" başlıklı 13. maddesinde,** "(1) Birleşme ve devralmalar değerlendirilirken özellikle; ilgili pazarın yapısı, ülke içinde veya dışında yerleşmiş olan teşebbüslerin fiili ve potansiyel rekabeti, teşebbüslerin pazardaki durumu, ekonomik ve mali güçleri, sağlayıcı ve müşteri bulabilme alternatifleri, arz kaynaklarına ulaşabilme imkanı, pazarlara giriş engelleri, arz ve talep eğilimleri, tüketicilerin menfaatleri, tüketici yararına olan etkinlikler ve diğer hususlar göz önünde tutulur. (2) Tek başına ya da birlikte hakim durum yaratmaya veya hakim durumu daha da güçlendirmeye yönelik olarak, ülkenin bütünü yahut bir kısmında rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuran birleşme veya devralmalara izin verilmez. (3) Teşebbüsler arasında rekabeti sınırlayıcı amacı veya etkisi olan ve bağımsız bir iktisadi varlığın tüm işlevlerini kalıcı olarak yerine getirecek bir ortak girişimin oluşturulması, Kanunun 4 üncü ve 5 inci maddeleri çerçevesinde de değerlendirilir.(4) Kurul, bu Tebliğin 7 nci maddesi kapsamına giren birleşme ve devralma işlemlerine ya izin verir ya da bu işlemi nihai incelemeye almaya karar verdiği takdirde, ön itirazını bildiren yazısı ile birlikte birleşme veya devralma işleminin nihai karara kadar askıda olduğunu ve uygulamaya sokulamayacağını, gerekli gördüğü diğer tedbirlerle birlikte ilgililere usulüne göre tebliğ eder. Bu durumda, niteliğiyle bağdaştığı ölçüde Kanunun 40 ila 59 uncu maddeleri hükümleri uygulanır. Kurul, izin kararında şart ve yükümlülük öngörebilir. (5) Birleşme veya devralmaya ilişkin olarak Kurul tarafından verilen izin, işlemin uygulanmasıyla doğrudan ilgili ve gerekli sınırlamaları da kapsar. Birleşme veya devralma ile getirilen sınırlamaların bu kapsamı aşır

T.C.

ANKARA

8. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2015/2488

KARAR NO : 2017/172

aşmadığının tespitini işlem taraflarının yapması esastır." hükmüne, "Taahhüt" başlıklı 14. maddesinde ise, "(1) Teşebbüsler, Kanunun 7 nci maddesi kapsamında ortaya çıkabilecek rekabet sorunlarının giderilmesi amacıyla, birleşme veya devralmaya ilişkin taahhüt verebilirler. Teşebbüsler tarafından verilen taahhütler, rekabetçi sorunları tamamen ortadan kaldırmaya nitelikte olmalıdır. (2) Kurul, izin kararında, taahhütlerin yerine getirilmesini sağlamaya yönelik şart ve yükümlülük öngörebilir. (3) Taahhüt, ön inceleme veya nihai inceleme safhasında verilebilir. Ön inceleme safhasında taahhüt verilmesi halinde bildirim, taahhüt metni Kurum tarafından alındığı tarihte yapılmış sayılır." hükmüne yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden, yaş ve kuru maya imalat ve dağıtım faaliyeti ile işgal eden Yıldız Holding A.Ş.'ye ait olan Dosu Maya Maya Mayacılık A.Ş.'nin tam kontrolünün aynı alanda faaliyet gösteren Lesaffre et Compaigne'ye devrine izin verilmesi üzerine bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Olayda, Yıldız Holding A.Ş.'ye ait olan Dosu Maya Mayacılık A.Ş. ile bu şirketi devralan Lesaffre et Compaigne'nin yaş ve kuru maya alanında faaliyet gösterdiği, Lesaffre et Compaigne'nin Türkiye piyasasında Özmaya Sanayi A.Ş. isimli şirket ile faaliyetini yürüttüğü, Lesaffre et Compaigne'nin 1992 yılında bir başka maya firması olan Saf Maya'yı satın alarak bünyesinde kattığı, Saf Maya'nın 2000 yılında Özmaya'nın bünyesine katılarak aynı ekonomik bütünlük içerisinde faaliyet göstermeye başladığı, Dosu Maya Mayacılık A.Ş.'nin yaş ekmek mayası pazarında Hasmaya, Canmaya ve Zenginmaya markaları ile kuru maya piyasasında ise Hasmaya ve Pasha markaları ile faaliyet gösterdiği, maya piyasasında Öz Maya, Dosu Maya, Pak Maya ve Mauri Maya adı altında 4 firmanın faaliyette bulunduğu, yaş mayada Öz Maya'nın 2011 yılı pazar payının %26, 2012 yılı pazar payının %24,9, 2013 yılı pazar payının %24,8, Pak Maya'nın 2011 yılı pazar payının %35,1, 2012 yılı Pazar Payının %36,6, 2013 yılı pazar payının %37,1, Dosu Maya'nın 2011 yılı pazar payının %20,3, 2012 yılı pazar payının %19,8, 2013 yılı pazar payının %19,6, Mauri Maya'nın 2011 yılı pazar payının %18,6, 2012 yılı pazar payının %18,7, 2013 yılı pazar payının %18,5 olduğu, kuru mayada ise Öz Maya'nın 2011 yılı pazar payının %19,8, 2012 yılı pazar payının %22,7, 2013 yılı pazar payının %30,1, Pak Maya'nın 2011 yılı pazar payının %71,7, 2012 yılı pazar payının %63, 2013 yılı pazar payının %48,3, Dosu Maya'nın 2011 yılı pazar payının %8,6, 2012 yılı pazar payının %14,4, 2013 yılı pazar payının %21,6 olduğu, kuru maya pazarında Mauri Maya'nın herhangi bir payının bulunmadığı, ülkemizde yoğunluklu olarak yaş mayanın tercih edildiği, üretilen kuru mayanın büyük bölümünün ihraç edildiği, iç piyasada kullanılan mayanın %95'inin yaş maya olduğu, devir işlemi sonrası yaş mayada Dosu Maya ve Öz Maya'nın %44,4 oranında pazar payına, %41,3 oranında gelire kuru mayada ise %49,1 pazar payına sahip olacağı, kapasite oranının ise %46,5'e ulaşacağı, bu oranın neredeyse tüm kapasitenin yarısı kadar olduğu, bu oranlar dikkate alındığında Öz Maya'nın Dosu Maya'yı devralması halinde üç teşebbüse düşecek olan pazar yapısının, yaş maya pazarında antirekabetçi bir yapıya bürüneceği, maya kullanan alıcı grupların %77 sinin esnaf firmaları, %17'sinin kamusal ve özel endüstriyel müşteriler ve %6'sının ise perakendecilerden oluştuğu, bu sebeple rekabet ve pazarlık güçlerinin zayıf olduğu dikkate alındığında, devralan şirketin pazara ilişkin faaliyetleri kontrol etme ve fiyatları belirleme imkanını artabileceği, maya sektöründe 2005 ve 2006 yıllarında 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiği gerekçesiyle davalı kurumca yapılan soruşturmalarda fiyat anlaşması yapıldığı gerekçesiyle maya piyasasında faaliyet gösteren firmalara para cezası verildiği, bu durumun maya piyasasının devirden önce dahi fiyat birliği sağlamaya yönelik faaliyetlere müsait olduğu, aynı grup içerisinde faaliyet gösterecek olan Öz Maya ile Dosu Maya'nın rekabetçi bir politika izlemeyebilecekleri, pazarda faaliyet gösteren 4 firmanın 3'e düşmesinin koordinasyon riskini artıracığı, devir sonucu Öz Maya ile diğer şirket Pak Maya'nın piyasadaki pazar payının %80'e ulaşacağı ve iki şirketin hakim durumu kötüye kullanabilecekleri kanaatine varılmakla, dava konusu 15.12.2014 tarih ve 14-52/903-411 sayılı işlemde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

T.C.
ANKARA

8. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2015/2488

KARAR NO : 2017/172

Her ne kadar davalı idarece haksız rekabetin ve hakim durumun kötüye kullanılmasını engelleyici taahhütler alındığı iddia edilmiş ise de, alınan bu tedbirlerden Öz Maya'ya ait olan 2000 Gıda'nın Öz Maya tarafından satılması taahhüdünün Öz Maya tarafından bu satıştan sonra yeni bir dağıtım şirketi kurmasına engel olmayacağı ve 2000 Gıda'nın önceki müşterileri ile olan ilişkilerinin bu yeni şirket aracılığı ile yerine getirmesinin mümkün olabileceği, tüm personelini kapsayacak bir rekabet uyum programı başlatma taahhüdünün şirket iç bünyesi ile alakalı olduğu, piyasayı etkileyecek bir mekanizma oluşturmayacağı, Türkiye'ye yaş mayayı ihraç eden şirketin herhangi bir teşebbüsünü 5 yıl süreyle satın almama taahhüdünün, devralan şirketin Türkiye'ye ithalatını engellemediği, Öz Maya ve Dosu Maya'nın Türkiye'de satılan yaş ekme mayası markalarının (bayilere kesilen) fatura fiyatlarının dört farklı fiyat tavanı belirtilerek sınırlandırma ve Dosu Maya markalarının pazardaki varlıklarının ve fiyat konumlarının bağımsız ayrı dağıtım ağlarının korunması ve coğrafi varlıklarının genişletilmesi ile bayilik sözleşmelerinden münhasırlığın kaldırılması taahhüdünün aynı Grup içerisinde faaliyet gösterecek olan Öz Maya ve Dosu Maya'nın rekabetçi bir politika izlemelerini sağlamayacağı kanaatine varılmakla, davalı idarenin bu savunmalarına itibar edilmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemin iptaline, aşağıda dökümü yapılan 121,50 TL yargılama gideri ile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 990,00 TL vekalet ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, artan posta ücretinin kararın kesinleşmesinden sonra davacıya iadesine, kararın tebliğinden itibaren 30 gün içerisinde Ankara Bölge İdare Mahkemesi'ne istinaf yolu açık olmak üzere, 19/01/2017 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
AYŞE BAYRAK
38038

Üye
MURAT AYRANCI
165671

Üye
RİDVAN GÜNAY
182251

YARGILAMA GİDERLERİ	
Başvurma Harcı :	27,70 TL
Karar Harcı :	27,70 TL
Vekalet Harcı :	4,10 TL
Posta Gideri :	62,00 TL
TOPLAM :	121,50 TL

